

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

Α Α

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

*Απομαγνητοφωνημένη ομιλία
του πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Στρατηγόπουλου,
έπάνω στο χωρίο του κατά Λουκᾶν Εὐαγγελίου, κεφάλαιο 6ο,
στίχοι 31 ἕως 36, στά πλαίσια τῆς ἑρμηνείας πού ἔγινε στό κήρυγμα
τῆς Κυριακῆς 05-10-2014.*

Πολύ ἀπλή φαίνεται στήν κατανόησή της μέ τό πρώτο ἄκουσμα, ἡ περικοπή πού ἀκούσαμε πρῖν ἀπό λίγο μέσα ἀπό τά λόγια τοῦ Χριστοῦ μας. Καί φαίνεται

άπλη βέβαια και κατανοητή απ' τό πρώτο ἄκουσμα και παρ' ὄλα ταῦτα καταλαβαίνουμε, μέσα ἀπό τίς προτάσεις πού ἀκούγονται ἀπό τό στόμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτι καταλύεται ἕνα ὀλόκληρο δαιμονικό σύστημα συναλλαγῶν στό ὁποῖο στηρίζεται, σέ ἀνθρώπινα και διεθνή ἐπίπεδα, ὄλη μας ἡ κοινωνία.

Οἱ φράσεις τοῦ Χριστοῦ εἶναι αὐτονόητες στό πρώτο τους ἄκουσμα, χριστιανικά τουλάχιστον. «Μήν ἀγαπᾶτε μόνο αὐτούς πού σᾶς ἀγαπᾶνε», «μήν ἀγαθοποιεῖτε μόνο αὐτούς πού σᾶς κάνουν καλά» και «μή δανεῖζετε σ' αὐτούς πού περιμένετε νά πάρετε πίσω αὐτά πού δανείσατε». Φαίνεται ἕνα χριστιανικό Εὐαγγέλιο πολύ ὁμορφο και εἶναι ἔτσι και πράγματι καταλύει τό σύστημα τῶν συναλλαγῶν πού ἔχουμε, εἰδικά στίς ἀνθρώπινες σχέσεις, σ' ἀγαπῶ, μ' ἀγαπᾶς, δέν μ' ἀγαπᾶς, σοῦ δίνω, δέν μοῦ δίνεις, σοῦ δίνω, ἀλλά καταλύεται και κάτι βαθύτερο. Τό κείμενο δέν τελειώνει ἐκεῖ τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ μας, πού ἀκούσαμε πρῖν ἀπό λίγο, δίνει τή θεραπευτική αὐτῶν τῶν πράξεων. Ἐ, θά πεῖτε ναί, θά γίνουμε καλοί ἀνθρωποι. Πεῖτε το ἔτσι, ἀλλά εἶναι κάτι βαθύτερο.

Τό κείμενο πάει παρακάτω και ἀφοῦ ὀρίζει αὐτές τίς τρεῖς δομές, μήν ἀγαπᾶτε μόνο αὐτούς πού σᾶς ἀγαπᾶνε, μήν κάνετε αὐτό και αὐτό, μήν κάνετε ἀνταλλαγή στά πάντα, πάει σέ μιᾶ βαθιά θεραπευτική. Και ἐκεῖ κρίνεται τό κείμενο γιά τή ζωή μας, γιατί αὐτό πού κάνεις τό κάνεις ἀπλῶς γιά νά γίνεις καλός ἀνθρωπος, νά κάνεις καλό, νά φανεῖς εὐσεβῆς στήν κοινωνία; Εἶναι κάτι βαθύτερο. Εἶναι προτάσεις, θά τίς πῶ τώρα τρεῖς προτάσεις βαθιά θεραπευτικές, οἱ ὁποῖες λειτουργοῦν πάνω μας. Και εἶναι μάλιστα τρεῖς λέξεις.

Ἀκοῦστε τήν πρώτη λέξη, τοῦ κειμένου ἡ λέξη. Λέει, «μηδέν ἀπελπίζοντες». Προσέξτε τή λέξη «ἀπελπίζοντες»: ἐμεῖς τή λέξη ἀπελπισία, τήν ἔχουμε ὡς κάτι κακό, ἀπελπισία. Και πράγματι, εἶναι δαιμονικό νά ἀπελπιζόμαστε. Ἀλλά ἐδῶ τή λέξη ἀπελπισία τή βάζει ἀλλιῶτικα. Ἀπελπίζομαι σημαίνει, ὅταν κάνετε κάτι, μήν ἐλπίζετε κάτι νά σᾶς κάνουν. Ἄρα ὑπάρχει και μιᾶ ἀσκητική και εὐλογημένη ἀπελπισία. Ὅταν δέν περιμένουμε κάτι νά πάρουμε, ἔτσι τό λέει στά Ἑλληνικά ἡ λέξη, λέγεται μιᾶ ἄλλη ἀπελπισία. Ἐπειδή ὁμως δέν ἔχουμε αὐτή τήν εὐλογημένη ἀπελπισία, περιμένουμε πάντοτε κάτι, ἀπελπιζόμαστε δαιμονικά και τότε ἀρρωσταίνουμε. Βλέπετε εἶναι μιᾶ λέξη πού ἀλλάζει τό ἦθος της. Και μάλιστα στήν πατερική ἐρμηνευτική ἀλλά και στά Ἑλληνικά. «Μηδέν ἀπελπίζεσθαι». Μήν

περιμένετε, μήν ἔχετε ἐλπίδα νά πάρετε κάτι ἀπ' αὐτά πού κάνετε. Καί αὐτή εἶναι ἡ ἀσκητική, θά τό λέω ἔτσι, ἀπελπισία καί ἄς ἀντέξετε τή λέξη. Ἀλλά ἐμεῖς δυστυχῶς ἔχουμε κολλήσει στήν ἄλλη, τή δαιμονική ἀπελπισία, ἡ ὁποία ἀκριβῶς, κουραζόμαστε ἐπειδή δέν μᾶς ἀγαπᾶνε, δέν μᾶς κάνουν αὐτά πού [τούς] κάναμε. Αὐτή εἶναι ἡ πρώτη λέξη, ἡ θεραπευτική καί μόνο πού τό κάνεις καί δέν ἐλπίζεις τίποτε καί φυσικά τότε ἐλπίζεις στόν Θεό καί ὅλα εἶναι στά χέρια Του, ἀρχίζεις καί θεραπεύεσαι. Αὐτό εἶναι τό πρῶτο στοιχεῖο.

Τό δεύτερο στοιχεῖο, λέει ὁ Χριστός ὅτι ἀπ' αὐτά πού θά κάνετε, θά πάρετε μισθό. Καί κάποιος μπορεῖ νά γελάσει καί νά πεῖ, τόση ὥρα μᾶς μιλάς καί μᾶς λές, μήν περιμένετε τίποτε, νά τώρα θά περιμένετε μισθό. Ἀπ' ὅ,τι φαίνεται δέν καταλάβαμε τή λέξη μισθός ὅπως ἐρμηνεύεται ἀπό τά πατερικά κείμενα καί ὅπως ὀρίζεται καί ἀπό τή γλώσσα τήν ἐλληνική. Νά δώσω ἕνα παράδειγμα, προσέξτε: ὅταν σ' ἕναν ἀνεργο δώσω δουλειά, τοῦ δίνω μισθό, τοῦ δίνω νόημα ζωῆς. Μισθός, λοιπόν, σημαίνει στά κείμενα τά πατερικά καί στή γλώσσα τήν ἐλληνική, τή βρῆκα εἰδικά στήν περίοδο τήν ἐλληνιστική, ἡ λέξη μισθός νά ὀρίζεται ὡς εὕρεση τρόπου ζωῆς καί ὀρισμοῦ ζωῆς. Μισθόν θά λάβετε καί μάλιστα «ἐν τῷ οὐρανῷ». Θά βρεῖτε τρόπο ζωῆς πού ἀπό τώρα θά ζεῖτε σάν στόν οὐρανό. Εἶναι μιά οὐράνια διαβίωση, αὐτός εἶναι ὁ μισθός. Βρίσκω τρόπο καί σχῆμα καί σκοπό ζωῆς, αὐτός εἶναι ὁ μισθός. Μακάρι νά βροῦμε, λοιπόν, τόν μισθό μας. Δέν εἶναι ἄλλες ἀνταλλαγές, οἱ ὁποῖες περιμένουμε ἔστω ἀπ' τόν Θεό. Ἐμεῖς δέν περιμένουμε τίποτε, περιμένουμε τήν ἀγάπη Του. Καί δέν περιμένουμε κανένα μισθό καί ὅμως αὐτό πού κάνουμε καί μόνο εἶναι θεραπευτικό, γιατί μᾶς δίνει νόημα ζωῆς, γιατί ζοῦμε, γιατί ἀγαπᾶμε τόν Θεό καί ἀγαπᾶμε τούς ἄλλους.

Καί δέν σταματάει τό κείμενο, πέρα ἀπό τήν ἀνατροπή τῆς λέξεως «ἀπελπισία», τήν ἀνατροπή τῆς λέξεως «μισθός», ὑπάρχει καί μιά βαθύτερη λέξη, πού λέει νά εἶστε «οἰκτίρμονες». Ἔ, θά τό πεῖτε νά εἶστε φιλεύσπλαχοι. Προσεξτε τόν ὀρισμό τῆς ἐλληνικῆς ἀναλύσεως τῆς λέξης οἰκτίρων. Οἰκτίρων, οἰκ-τίρω, τείρω, τείρομαι σημαίνει εἶμαι τραυματισμένος, οἰκ-τίρω, οἶκος, οἰκεῖο, οἰκογενής, εἶμαι οἰκεῖος μέ τόν τραυματισμένο, εἶμαι οἰκεῖος μέ τόν ἀπελπισμένο, μέ τόν κουρασμένο, μέ τόν τραυματισμένο. Αὐτό λοιπόν πού κάνεις, εἶναι μιά βαθιά ἀλλαγή πάνω σου, ἀφοῦ βρίσκεις τρόπο ζωῆς καί δέν εἶσαι ἀπελπισμένος, κατά τά

μέτρα τά δαιμονικά, πέρα απ' όλα αυτά, θεραπεύεις βαθιά τόν έαυτό σου γιατί θεραπεύεις καί τούς άλλους. Οικτίρμων σημαίνει είμαι οικείος μέ αυτούς πού έχουν τραυματιστεί.

Καί τό κείμενο πιά αποκτά ένα άλλο ήθος, πολύ βαθιά άσκητικό. Είναι πολύ άνοιχτό, πολύ φωταγωγικό κείμενο, τό όποιο μάς βάζει νά σκεφτούμε τή ζωή μας, τήν καθημερινότητά μας. Έπειδή ή ζωή μας κρίνεται στήν καθημερινότητα, στή σχέση μέ τούς άλλους καί μέ τά ανταλλακτικά μεγέθη, οί τρεις προτάσεις του Χριστού, άν βρούν καί τόν όρισμό μέσα από τήν έρμηνευτική τών τριών λέξεων, τής άπελπισίας, τής λέξεως του οικτίρμονος πού είπαμε καί τής λέξεως του μισθού, αποκτούν άλλη σημασία πάνω μας. Καί άν ακολουθήσουμε αυτόν τόν δρόμο, πού είναι άπλός, είναι δρόμος καθημερινός, δέν είναι άλλες άσκητικές προτάσεις πολύ σκληρές καί δύσκολες, τότε πραγματικά, ξεπερνάμε τόν φραγμό καί τό φράγμα τής καθημερινής άρρώστιας τής άπελπισίας, ξεπερνάμε τό νά περιμένουμε κάτι, παρά μόνο τό ότι κερδίζουμε καί γινόμαστε πολίτες τής Βασιλείας τών Ουρανών, ακριβώς παίρνουμε μισθό, βρίσκουμε στόχο ζωής. Καί πέρα απ' αυτά, αυτόνοητα πιά, χωρίς νά κάνουν κάτι οί άλλοι, είμαστε οικτίρμονες γιατί αυτό τό κάναμε καί άποτέλεσμα είναι τό ότι έχουμε οικειότητα μέ τούς πληγωμένους.

Πόσο μεγάλο πράγμα, πόσο θά άλλαζε ό κόσμος πραγματικά, άν αυτό τό σύντομο κείμενο πού άκούσαμε πριν από λίγο, καθόριζε τά μεγέθη τής ζωής μας. Πόσο θά άλλαζε ή ζωή μας άν, καθημερινά, αυτά τά βάζαμε σαν στόχαστρο ζωής. Όχι σαν μία φιλοσοφία ζωής άπλως, [λλά] σαν όρισμό πρακτικής ζωής. Τότε πραγματικά αυτό τό κείμενο πού άκούσατε, δέν θά είναι μόνο έπωφελές για σάς, θά είναι παραγωγικό, ουσιαστικό καί θά αλλάξει τά δεδομένα καί τίς δομές τής ζωής σας.

